

ze vkladu takového jest pohledávkou, a to peněžní na vydání uložených peněz, a povolení obstarávky nevádí, že se exekuce na pohledávku ze vkladní knížky a proto i na vklady samé vykoná odnětím knížky podle § 296 ex. ř. Věřiteli nemůže býti bráněno, by se nezajistil i na vkladech, na něž vkladní knížky dlužník sám nemá v držbě, protože je dal někomu jinému, jenž není k vydání ochoten. Proto nevylučuje prozatímní opatření obstarávkou vkladu, že exekuci na samu pohledávku z vkladní knížky bude nutno vésti nejprv jejím odnětím.

Čís. 9126.

Nařízení presidenta zemské politické správy v Čechách ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n. je kryto zákonem a proto podle zákona platné a vztahuje se k nájům i pachtům o věcech nemovitých nebo zákonem za nemovité prohlášených, vyjmajíc pozemky propachtované k účelům zemědělským.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1929, R I 664/29.)

Soudní výpověď z pachtu mlýna na mletí nerostů *procesní soud* první stolice k námitkám žalovaných zrušil. *Odvolací soud* zrušil rozsudek prvního soudu a vrátil mu věc, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. *Důvod y*: Odvolání žalující strany jest odůvodněné. První soud zrušil výpověď ze dne 10. dubna 1929, již žalující strana vypovídá žalovaným pachtovaný mlýn na mletí nerostů na čtvrt roku ke dni 1. července 1929, z důvodu, že v projednávaném případě jde o pacht, jenž musí býti podle § 1116 obč. zák. vypovězen na šest měsíců, má-li dojít ke zrušení smlouvy, jelikož trvání nájemní (pachtovní) smlouvy není určeno ani výslovně ani mlčky ani zvláštními předpisy. Po této stránce první soud nesprávně posoudil věc, přehlédnuv ustanovení § 2 nařízení presidenta zemské správy politické v Čechách ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n., podle něhož se výpovědní a stěhovací řád vztahuje na všechny pronajaté věci nemovité nebo zákonem za nemovité prohlášené mimo pozemky propachtované k účelům zemědělským. V první větě tohoto paragrafu mluví se sice o pronajatých věcech nemovitých nebo zákonem za nemovité prohlášených, než tím není řečeno, že se nařízení vztahuje jen na smlouvy nájemní, nikoliv též pachtovní, tomu odporuje protiklad v druhé větě, kde se vylučují pozemky propachtované k účelům zemědělským, neboť, kdyby nařízení mělo na mysli jen nájmy věcí nemovitých, nebylo zapotřebí vyjímání z ustanovení pozemky propachtované k účelům zemědělským. Z toho patrně, že ustanovení to má na mysli nejen nájem, nýbrž i pacht věcí nemovitých, a že pachtu pozemků k účelům zemědělským byly vyloučeny z nařízení proto, že jednak použití takových pozemků podle zásad řádného hospodaření vyžaduje při nejmenším období půlletního, a že proto nemohly tyto pozemky do nařízení býti pojaty, ano stanoví výpověď půlměsíční (§ 6) a výpověď čtvrtletní (§ 4). Jelikož, jak z výpovědi samé tak

i z námitek jde najevo, že nejde o propachtování pozemků k účelům zemědělským, nýbrž k účelům průmyslovým, platí na tento pacht ve smyslu § 560 čís. 2 c. ř. s. zvláštní nařízení shora uvedené, ustanovení § 4 pokud se týče 6 a nelze proto sáhnouti k ustanovení § 560 čís. 3 c. ř. s. a jest proto výpověď čtvrtletní podle ustanovení § 560 čís. 2 c. ř. s. a podle § 4 cit. nař. odůvodněnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žalovaní napadají usnesení odvolacího soudu z tří důvodů: 1. odvolací soud prý neprávem má za to, že v tomto případě neplatí ustanovení § 1116 obč. zák. o šestiměsíční výpovědi proto, že nařízení presidenta zemské politické správy v Čechách ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n. platí i pro pacht mlýna na mletí nerostů. Neuznávajíce, že sporný právní poměr jest pachtem, snaží se žalovaní dokázati, že nařízení neupravuje výpovědní dobu pachtu a ani ji upravovati nemůže. Kdyby názor odvolacího soudu, že ji upravuje, byl správným, jest prý nařízení protizákonné a neplatné. 2. Otázka, zda se výpovědní lhůty nařízení týkají pachtu, jest prý bezvýznamná proto, že jde o nájemní poměr podléhající ochraně nájemníků. 3. Žalovaní jsou prý veřejnými společníky neprotokolované firmy Ch. a N., ta jest nájemnicí a nároky z nájemního poměru prý lze uplatňovati jen proti společnosti, nikoli proti společníkům. Předmětem rozhodnutí odvolacího soudu byla jen otázka, zda nařízení platí pro poměry pachtovní, kdežto další sporné otázky neřešil a odkázal je na soud první stolice. Proto může býti dovolacím soudem rozhodnuto ve věci samé jen o oné otázce. Tu pak jest rozdělití na dvě části: 1. je-li nařízení podle zákona platné, pokud jde o pachtu, 2. a ustanovuje-li lhůty pro výpověď z pachtovního poměru tak, jak míní odvolací soud. Čl. XI. uvoz. zák. k c. ř. s. ustanovil, že zůstávají nedotčeny dny a lhůty, určené pro výpověď nájemních nebo pachtovních smluv (von Bestandverträgen) o pozemcích, budovách a jiných nemovitých nebo zákonem za nemovité prohlášených věcech i pro odevzdání a převzetí takovýchto najatých nebo pachtovaných předmětů. Kde by lhůty tyto nebyly dosud stanoveny, nebo má-li dosavadní ustanovení býti změněno, může politický úřad zemský ve shodě s vrchním zemským soudem určití dny a lhůty, jichž jest šetřiti při výpovědi a při navrácení dotčených najatých nebo pachtovaných předmětů. Zákon tudíž zmocnil politický zemský úřad, by ve shodě s vrchním zemským soudem vydal nařízení o výpovědních dnech a lhůtách pro výpovědi nájemních i pachtovních smluv i pro jejich odevzdání a převzetí. Opačný názor stěžovatelů, že slovo »Bestandvertrag« v čl. XI. zmíněného zákona má význam jenom jako nájem, nelze uznati za správný, neboť »Bestandvertrag« ve smyslu mluvy občanského zákonníka a civilního řádu soudního znamená nájem i pacht (srv. Neumannův komentář k civilnímu řádu soudnímu, čl. XI. uvoz. zák. k c. ř. s., Ehrenzweig, Privatrecht, § 369, I., II. a pozn. 2). Pokud se stěžovatelé k doličení správnosti svého názoru dovolávají usta-

novení § 25 cís. nařízení ze dne 16. listopadu 1858, čís. 213 ř. zák. o řízení ve sporech nájemních, stačí poukázati k tomu, že toto nařízení pozbylo platnosti zavedením civilního řádu soudního, v němž bylo řízení ve sporech ze smlouvy nájemní a pachtovní («aus dem Bestandvertrage») nově upraveno (§§ 560 až 576 c. ř. s.). Pro Čechy vydal pak na základě čl. XI. odst. 1 uvozovacího zákona k civilnímu řádu soudnímu předpisy o dnech a lhůtách, jichž je šetřiti při výpovědi a navrácení najatých nebo pachtovaných předmětů, president zemské politické správy ve shodě s vrchním zemským soudem v Praze v nařízení ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n. V § 2 toho nařízení jest ustanoveno, že se tento výpovědní a stěhovací řád vztahuje na všechny pronajaté věci nemovité nebo zákonem za nemovité prohlášené mimo pozemky propachtované k účelům zemědělským. Odvolací soud právem uznal a správně odůvodnil, že se toto nařízení vztahuje nejen na nájemní, nýbrž i na pachtovní poměry s výjimkou pachtů zemědělských pozemků a že platí pro sporný právní poměr. V podrobnostech se odkazuje na důvody napadeného usnesení. Z předeslaných důvodů plyne, že nařízení presidenta zemské politické správy pro Čechy ze dne 26. června 1924 čís. 172 sb. z. a n. jest kryto zákonem a proto podle zákona platné a že platí pro nájmy i pachtu o věcech nemovitých nebo zákonem za nemovité prohlášených s výjimkou pozemků, propachtovaných k zemědělským účelům.

Čís. 9127.

Ustanovení kolektivní smlouvy, jímž byla zákonná týdenní doba pracovní 48 hodin rozšířena na 60 hodin, neodporuje zákonu ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n., pokud jde o zaměstnance, na něž se vztahuje předpis § 12 tohoto zákona. Mezi zaměstnance tohoto druhu patří i vrátný hotelu. Není-li ohledně výše odměny za práci přes čas ustanovení smluvních, určí ji soud.

Bylo-li v kolektivní smlouvě doporučeno hotelierům, by vyhláškou na vhodném místě upozornili hosty, že pro personál dvorany se nedává do účtu poplatky za obsluhu, nemůže se zaměstnanec domáhati na zaměstnavateli náhrady škody z důvodu, že se tak nestalo.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1929, Rv I 1363/28.)

Žalobce, vrátný v hotelu žalovaného, domáhal se na žalovaném zaplacení jednak 1200 Kč jako odměny za práci přes čas, jednak 3000 Kč jako náhrady ušlého zpropitného. Procesní soud prvního stádia uznal podle žaloby, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaného potud, že přiznal žalobci jen 1.050 Kč.